

Egy érdekes történet!

(Higgyünk benne, hogy ránk is emlékezhetnek elmúlásunk után negyven évvel.... Papszt Ede sem gondolta volna, hogy megtörténhet.)

Júliusban egy meglepő telefonhívást kaptunk. A mobil telefonomon egy San Franciscó-i hölgy hangja szólalt meg Amerikából. Nem volt értelmezhető a megkeresés tárgya, csak hogy Kurucz Bélát keresi, holott feleségem vette át a telefont, aki angolul is tud. Így a hívást nem tudtuk mire vélni.

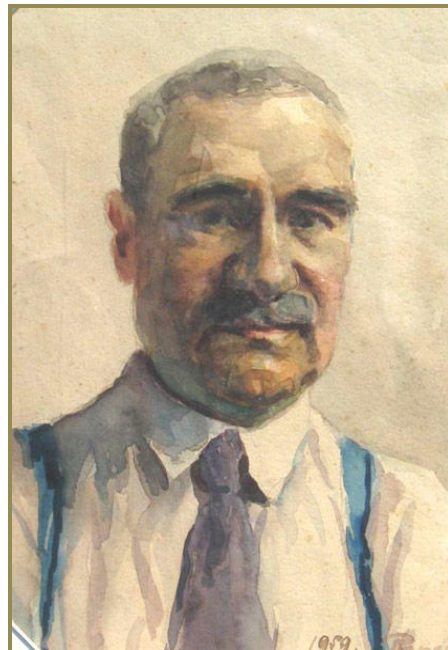
Nemsokára azonban a vonalas telefon csörrent meg. Itt már egy magyarul beszélő hölgy keresett engem szintén Kalifornia államból. Mellette az előbb telefonáló Patrícia Albers állt, az ő kérdését tolmácsolta felém.

A kérdés igen meglepett, ismertem-e Papszt Edét. Igenlő válaszomra, nagyon megörült. Hogyne ismertem volna, nagy mentorom volt Ő, de 1970-ben elhunyt, negyven éve!

Mint mondta, a világhálón találta meg a honlapomon Ede bácsi festményeit és most már biztos abban, hogy ennél az embernél volt 1921-ben méhészetet tanulni a később világhírűvé vált André Kertész fotóművész. Ő, mint író, bibliográfiát készít André Kertészről és anyagot gyűjt (Mint utána néztünk egy rendkívül sikeres művészettörténész, akinek több könyve a kortárs képzőművészeti alkotókról nagy szakmai elismerést is kiváltott). Különös tekintettel a fotóművész 1920 körüli időszakáról, mikor is a festőnél és méhésznél, Papszt Edénél volt Abonyban.

Franciska néni, Ede bácsi felesége 1920

Ede bácsi önarcképe 1959

Hamarosan meg is érkeztek a kérdései:

„Én kerestem Önt, ma reggel Papszt Ede bácsival és André Kertésszel kapcsolatosan (telefonon).

Egy Kertészről szóló bibliográfián dolgozom, és nagyon érdekel minden információ, ami segít nekem megvilágítani, megfesteni az 1921-es év (május-június) történetét, amikor is André Abonyban dolgozott Edénél.

Köszönöm előre is!

Specifikusan a következőkre szeretnék választ:

1. Papszt Ede hátterét, mikor született, milyen volt a családja. Milyen volt az ő személyisége. Egész életét Abonyban töltötte? Milyen volt az ő neveltetése, műveltsége? Hogy lett ő festő? Hogy lett méhész? Hogy halt meg?
2. Ede, mint méhész. Hogy találta meg André tanoncnak? Mennyi méhe volt? (Ön a honlapján említi, hogy Ede anyaméh specialista volt.) Milyen mézet termelt? Hány ember dolgozott neki? André feladata bonyolult volt-e és időigényes vagy sem? Együtt élt André a Papszt családdal?
3. Ede élete 1921 után. Mi történt vele az elkövetkező években? Talán kapcsolatban maradtak később is?

Én tudom, hogy sok kérdést tettem föl és lehet, hogy nem is mindenre tudja Ön a választ. Örölnék bármilyen információnak, melyet megoszt velem.

Még egyszer köszönöm! Köszönöm feleségének is a fordítást magyar nyelvre. Ismerek valakit, aki lefordítja nekem levelét magyarról angol nyelvre. Minden jót! Partrícia Albers”

Válaszaimnak, aminek angolra fordított változatát mindig visszaküldte, igen megörült és hamarosan újabb kérdéseket tett föl. Papszt Ede élettörténetét és gazdag, polihisztori képességét leírva, majd a honlapomon adom közre, vagyis a válaszat.

Erről az időszakról a fotóművész maga is visszaemlékezik:

„Családom a fényképezést haszontalan dolognak tartotta, hiszen megélni nem lehet belőle. De látva a hivatali munka után érzett undoromat, rokonaim azt találták ki, hogy bérelni kellene valahol egy birtokot és én majd gazdálkodó leszek. Hegedűs Lórántnak, az akkori pénzügyminiszternek volt Budán egy családi birtoka, amit részben bérbe akartak adni - ezt nézték ki nekem. Az unokahúgom pedig azt az ötletet adta, hogy ha már úgyis gazdálkodni fogok, akkor kapcsoljam össze azt a méhészkedéssel. Ez az ötlet tetszett, mert kellemes emlékek, ízek-szagok fűződtek a méhészkedéshez. Ugyanakkor kezembe került egy méhészeti szaklap, amelyben nagyon érdekes cikket olvastam a méhészetéről. Az írás annyira megfogott, hogy elhatároztam írok a szerzőjének Papszt Edének. A levélben az állt, hogy szeretnék együtt dolgozni vele. Hamarosan megjött a válasz, köszöni a leveletem, sajnos ő nagyon szegény, nem tud fizetni, de ha tanulni akarok, nem tagadja meg a segítségét, menjek el és majd talál szállást, étkezési lehetőséget. Elmentem hozzá Abonyba, kiderült róla, hogy festő, a felesége tanárnő és volt egy bájos kislányuk Csicsó. Méhészkedni megélhetési okokból kezdtek. Tavasz volt és az első héten minden virágba borult. A méhek teljesen meg voltak bolondulva, mert nem volt nektár.

Az mondta a festő, hogy a Tisza mellett nincsenek így kiszáradva a virágok és este, amikor hazajöttek a méhek fölpakoltuk a kaptárokat egy szekérre és egész éjjel kocsiztunk a Tiszáig. Reggel leraktuk a kaptárokat a Tisza-partra és a méhek szorgalmasan gyűjtögettek. Öt-hétig laktunk itt sátorban. Nem volt más dolgunk, ő festett, én pedig fényképeztem. Éltünk, mint hal a vízben. Halásztunk, a közeli tanyákon kaptunk, ami éppen kellett. Csodálatos hetek voltak. Ez volt életem egyik legszebb időszaka. Egyébként Abonyban készült A vak hegedűs című képem, amelyen háttérben baloldalt látni lehet Csicsót, a festő lányát.”

Eddig az idézet André Kertész Magyarországon című könyv nyolcadik oldaláról. A kötetet Bodnár János szerkesztette és tervezte, 1984-es kiadású.

Méhészkedés közben 1921-ben jobb oldalt Papszt Ede

Az akkor kétéves Csicsó, nekünk Icó néni, Ausztráliában hunyt el néhány éve 91 éves korában. Vele állandó kapcsolatunk volt, leveleztünk és rendszeresen beszéltünk telefonon. Mindháromszor mikor hazalátogatott személyesen is örülhettünk egymásnak. Nagyon értékes kapcsolatunk volt Vele is.

Itt készült tehát, akkor még Kertész Andor igen híres képe a Vak muzsikus.

A kép készítésére így emlékszik vissza Kertész:

„ Ez a kép vasárnap készült és én a zenére ébredtem. Úgy játszott olyan gyönyörűen ez a vak zenész, hogy ma is hallom, talán nagy muzsikus lehetett volna, ha Pesten vagy Bécsben egy más családban születik. A fia vezette és a háttérben ott házigazdám (Papszt Ede) kislánya (Papszt Ilona) Csicsó....Olyan meghatóan és szépen játszott, az arcára volt írva az áhítat, nemcsak játszott, de igazán a lelkét is beleadta. A gép a kezemben volt, rögtön levettem. Az egész egy percig tartott, soha többé nem láttam viszont.”

A vak muzsikus

Patrícától még további kérdések is érkeztek:

„Kedves Béla? Megkapta a fotográfiát Papszt Edéről és Kertész Andorról, amelyet e-mailben küldtem?

Örömmel közlöm, hogy a fordítóm itt Kaliforniában csak most küldte el nekem az angol fordítását az Ön két e-mail-jének. Köszönök szépen minden információt. Az Ön Ede bácsija csodálatos embernek tűnik, mint a családja is.

Köszönöm szintén a két ismeretlen Kertész fotográfiát! Feltehetek még néhány kérdést Ede bácsiról?

Ön azt mondta, hogy színes egyéniség volt. Tudná ezt pontosítani? Ön úgy gondolja, hogy Ede bácsi különös, rendkívüli ember volt, vagy talán jól anekdotázó ember?

Kertész először tartózkodott nála 1921-ben? Ez az az év, amikor Mária meghalt. Ez az előtt vagy az után történt, hogy öt hetet Kertésszel együtt töltöttek.

Más különleges művészettel is foglalkozott Papszt Ede?

Mely művészek vagy mely művészeti ág vagy izmusok voltak rá hatással?

Az 1921-es Vak hegedűs képpel kapcsolatosan kérdezném, hogy az utcai zenész az mindennapos volt Abonyban?

Az utcai muzsikusként egy helyi személy lehetett?

Általában milyen volt Abonyban ezekben a napokban?

Még egyszer köszönöm az segítségét! Köszönöm!

Minden jót! Patrícia „

Közben felvettem a kapcsolatot a Papszt család itthoni tagjaival, akiket már régebben is ismertem, gyerekkoromból. A családból eddig három, ez eddig ismeretlen Kertész fotó került elő. Rendkívül érdekes volt látni fiatalon a későbbi Ede bácsit. Itt fejezem ki külön köszönetemet Magyar Gábornénak és édesanyjának, Klári néninek, akik a dokumentumokat szolgáltatták.

Papszt Ede lányával, a képen az aláírás Kertész Andor

Papszt Ilona (Csicsó)

Patrícia is küldött egy általam keresett fotót, ami az együtt töltött időben készült, amit már korábban honlapom szerkesztésekor kerestem, de sem a szigetbecsei Kertész Múzeumból, sem a kecskeméti Fotómúzeumból nem adtak érdemi választ.

Két sátorban töltött nap után Nagykörű 1921. június 17 neg. Wanavarbcg, 209 kép címmel.

A sátor előtt ül két férfi, Kertész sapkában, hosszú hajjal, borostásan, mellette cigarettával a szájában Papszt Ede a festő és méhész.

Közben kiderült, hogy Abony is nagy büszkeséggel emlékszik rá, hogy Kertész Andor egy igen híres képét, a Vak muzsikust, ott készítette, velük is megosztottam ismereteimet, mivel az olvasóit foglalkoztatta a fénykép, és a Miabonyunk honlapnak elküldtem ismereteimet, amit a szerkesztő asszony köszönt meg.

Tehát, így indult el egy érdekes kapcsolat és az emlékek felelevenítése.

Levélváltásunk nyomán egyre jobban megérezte Patrícia is, micsoda rendkívüli személyiség volt Papszt Ede. Hálát adok a sorsnak, hogy életem legfogékonyabb korszakában, sok időt tölthettem vele. Szinte hihetetlen, hogy a másik földrészen élő író is negyven évvel a halála után is rá tud csodálkozni kivételes képességeire!

Ennek adott hangot egyik levelében is:

„Kedves Béla!

Köszönöm a leveleket. Most kaptam meg az angol verziót a fordítótól.

A website-ról annyit, hogy örülök a képeslapoknak a régi Abonyról és tudom, hogy a hegedűs nem Abonyból való. A következő nyáron Magyarországra látogatok.

Az e-mailjével kapcsolatosan jelezném, hogy örömmel olvastam Csicsó életrajzát, mind pedig Ede bácsi tehetségéről és teljesítményéről!

Értem, hogy miért használta a mese szót életének arra a tizenöt évre, amit együtt töltött Edével

(K. B. megjegyzése: nekem ez az együtt töltött idő valóban mesés volt, mindig mindenben engem fejlesztő évek voltak).

Ő teljes egész ember volt, sokkal figyelemreméltóbbakat adott, mint, hogy süketsége feltűnne.

Szintén gondolkodom mindkettőjükéről, és minden magyarról is, hogy milyen nehézségekkel kellett megküzdeniük ez alatt az évek alatt.

Köszönettel és minden jót kívánva: Patrícia”

Természetesen munkakapcsolatunk alatt, még számos levélváltás történt, reméljük hozzájárultunk könyve anyagának gyarapodásához.

Szóval, kicsi a világ az internet korában, és egy igazán szép élménnyel lettünk gazdagabbak a nyáron!

Érdekes egybeesés, hogy most (2011 novemberében) van kétszázötven fotóját tartalmazó retrospektív kiállítása André Kertésznek a Magyar Nemzeti Múzeumban.

Összeállította: Kurucz Béla

Talán eltűnök hirtelen, akár az erdőben a vadnyom,

Elpazaroltam mindenem, amiről számot kéne adnom.....

Vagy talán még sem?

Meglepetésünk a fotókiállításon

Elmentünk Kertész Andor kiállítására. A kiállítás felelős kurátorainak ajándékoztuk a fenti összeállítást, aminek nagyon örültek, különösen, hogy mi ismertük Papszt Edét. Beszélgetésünk során kiderült, hogy egyiküknek a kedvenc képe a Nagykörűben készült sátor előtti kép, mint mondta itt Kertész mosolyog. Engedélyünket kérték az írottak és a számukra is ismeretlen fotók publikálására.

Ami nekünk is igen nagy meglepetés volt, hogy a nagyszabású kiállításra belépve Kertész életútját mutató táblán szerepel a következő:

1921 Papszt Ede festő és méhésztanulmányában.

Ki ez az ember, akit én ismertem, és néhány hónapos ismeretségük során Kertészre olyan hatással volt, hogy kiírják nevét a Magyar Nemzeti Múzeumban, mint a fotóművész életpályájának fontos állomását?

Találkozásom, kapcsolatom Papszt Edével

Papszt Ede szomszédunk lett, Maglódra költözésünkkel 1956-ban. Mint André Kertész visszaemlékezéséből is kitűnik, aki csak rövid ideig is találkozott vele, mély benyomást tett, hatott azokra. Nekem egészen haláláig (1970) volt módomban tanulni Tőle. Gépészetet, elektronikát, barkácsolást, méhészetet, művészettörténetet, irodalmat. Polihisztorként, végtelen türelme volt ez a szerető ember, csodálatos varázslatos világot teremtett maga körül.

A fiataalkori képét idézi fel lánya önélet leírásában:

„Hetedik születésnapon így szólt hozzám édesapám: most már elég nagy vagy, hogy vasárnaponként velem jöhess szépművészeti kiállításokra. Elárasztott az öröm a gondolatra, hogy órákon át együtt lehetek édesapámmal és úgy vártam a vasárnapot, mint a Karácsonyt.

A budapesti Szépművészeti Múzeum elbűvölő tündérország volt számomra. Édesapám történeteket mondott a képekről, mesélt a festők életéről. Izgalmas világ tárult elém, tele csodával.”

Életem legfogékonyabb korában, rengeteget tanulhattam Tőle, pedig mint a következő oldalakon kitűnik, az élet nem kímélte, nagyon sok terhet tett vállára. Mégis óriási tudásával, tehetségével és kitartásával öregségére is mindig érdeklődő és befogadó szellem maradt. Mindig, az életüket végigkísérő szegénységben is, segítőkész ember volt hálát adok a sorsnak, hogy élvezhettem a vele töltött közel tizenöt évet.

Papszt Géza, Jenő, Ernő (Papszt Edének, 1917-ben festett képe Törökszentmiklóson)

Papszt Ede (Eduárd) 1891-1970.

Apja Papszt Géza a híres törökszentmiklósi malom gépésze volt. A malom egy svájci ember tulajdonában volt. A Királyi Magyar Természet Tudományi Társulat tagja 1891-től, igen művelt ember volt. Ő hozatta be Angliából az első gőzhajtású cséplőgépet, ami ma a Budapesten található Mezőgazdasági Múzeumban van kiállítva. A család nagy volt, két fiú és három lány gyermeke volt. Szenttamási pusztá is hozzátartozott a birtokhoz, később ezt művészi előnévként használta Ede.

Edéből gépészmérnök lett, és a Magyar Képművészeti Egyetemet is elvégezte 1912-től. Festményeivel sok kiállításon szerepelt és sok képet el is adott. Szerette a méheket is. Későbbi éveiben anyaméheket nevelt. Méhkirálynői keresettek voltak egész Magyarországon. Megtanult németül és angolul. Angliából, Amerikából és Németországból járatott méhészmagazinok cikkeit lefordította a Magyar Méhészeti Közlöny részére. 1928-ban ír cikket a Gazdaságos méhészkedés címmel. Komoly szaktanulmány a Magyar Méh 1934-ben és az 1959-ben a Méhészet havi lapban megjelent írásai is.

Humán műveltsége is igen nagy volt, szerette Arany Jánost és Shakespeare-t, amit eredeti angol nyelven olvasott.

Sajnálatosan egy súlyos fülbetegség támadta meg húsz éves kora körül. Ma már gyógyítható, de akkor csak műtéttel lehetett segíteni rajta, de aminek következtében elveszítette teljesen hallását.

Ekkor érthetően mély depresszióba esett, amiből a szerencsésen alakult párkapcsolata teljességgel kivezette. Szájáról tökéletesen megértett mindent, még németül is!

Megnősült, felesége Franciska néni gazdag földbirtokos tanítónő lánya. Az első világháború alatt hazafias kötelességből hadikölcsönbe fektették a birtok legnagyobb részét. Csak a nagy házat Tiszabábolmán és annyi földet tartottak meg, amiből a család szerényen megélt.

Házasságukból 1919-ben születtek ikerlányaik Ilona és Mária, akik közül azonban Mária azonban három hónap múlva meghalt. Két év múlva Zsuzsa lányuk, majd fiuk, Ede született meg. Nagyon tehetségesen zongoráztak és hegedültek, a gyerek Ede zongoraművészi ambíciókat dédelgetett. A család rendszeresen járt képzőművészeti kiállításokra vasárnaponként, mely a gyerekek számára - apjuk tárlatvezetésével - elbűvölő tündérország lett.

Abonyban egy vak muzsikos és az őt vezető kisfiú című 1921-ben készült fotón, a kislány, aki a művész jobboldalán áll, Ilona lányuk. Icó becézéseként keresztapja Vilmos, Ede öccse adta a becéző, Csicsó nevet. Így a művész is Csicsónak hívja a kislányt, visszaemlékezésében.

Ezt a tényt az abonyi hagyományok is alátámasztják, igazolják, és dr.Takács Ferenc is, aki Ede bácsi unokája, Zsuzsi lányától.

Icó néni (Csicsó) Sydneyben hunyt el 91 éves korában, 2009-ben.

Ede fiuk önként jelentkezett katonának, szülei nagy szomorúságára, tizenkilenc évesen, három hónapi kiképzés után kivitték az orosz frontra, akkor Erdélybe és meghalt.

Győrbe költöztek, mivel Ede öccse Vilmos a gyár egyik igazgatója volt. Itt volt a szerszámgépgyár vezető mérnöke. Vilmos irányítása alatt építették a Rábán az első hegesztett hidat Európában és ő

fogadta a szakemberek bizottságait. Szépen hegedült is. A győri Sportegyesület elnöke volt 1940-1945 között.

1944-ben az egyre gyakoribb bombatámadások miatt a Vagongyár egyes részlegeit kihelyezték a közeli falvakba. Ilona lányuk kivándorol férjével Ausztráliába, 1950-ben. Zsuzsa lányuk éppen csak megszüli gyermekét, két évre börtönbe zárják, mert a háború előtt, közben német ifjúsági szervezethez tartozott. Gyerekét Ferencet, Vili és Ede családja vállalja. Egy lánytestvérük itthon marad, a másik kettő Chilébe emigrál. Icó lányuk képzőművészként is jelentőset alkot, Zsuzsa lányuk szötteket készít, művészi szinten, akkoriban.

Egy ideig Bécs melletti lágerekben is élnek, majd hazatérnek. Mivel Maglódon több telke is van a családnak, az egyikben Ede bácsi felépíti házát saját kezével, ebben laknak felségével, szomszédunkként. A szerény vályog épületre Franciska néni ékszereinek eladásából telik. Viszont belülről a rengeteg csodálatos festmény, volt található és emberi belső harmóniájuk - bár sok nehézségen mentek át - beragyogta a lakást.

Én 1956-tól ismertem meg, ezt a rendkívül színes nagy tudású, minden iránt nyitott, teli jóssággal és türelmmel bíró Embert. Nagy hatású ember volt Ede bácsi egy igazi tanító, valószínűleg fiatalon 30-as évei körül még elementárisabban hatott a környezetében lévő emberekre.

Valószínűleg ezek a tulajdonságok és festői látásmódja is elősegítette, hogy André Kertésszel barátokká váltak, hamar megértették egymást. Lehet, hogy az ő jelenléte is segítette valahol megalkotni a híres Vak muzsikos...fotográfiát. Hiszen láthatta, hogy egy süket ember is milyen teljes értékű életet tud élni, maga körül mit tud megteremteni.

Zsuzsa lányánál töltötte 76 éves kora után a teleket, de alig várta, hogy visszajöhessen Maglódra, az a lakás ugyanis nem kertes környezetű volt. Így Győrben halt meg 1970 decemberében.

Talán a teljes család rövid bemutatása jelzi, hogy hallatlan tehetséges vérvonallal bírtak.

Emlékének adóztam a honlapomon is. (www.kurucz.villmernok.hu)

Melyen látható az 1921-ben az Abonyi szobabelsőről készült festménye. Érdekessége, hogy Icó lánya 1965-ben, mikor hazajött Ausztráliából látogatóként, magával vitte ezt a képet és még egy önarckép akvarellt is. Ezeket visszaküldte nekünk 2001 karácsonyára csodálatos ajándékként.

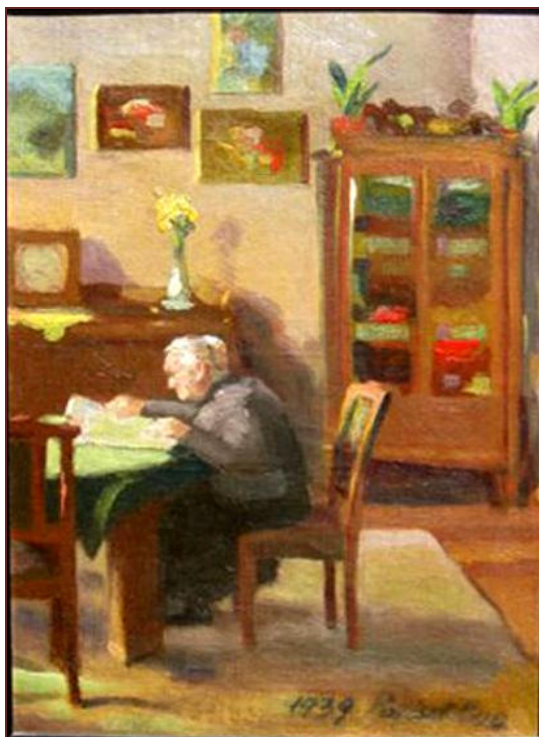

Elismert méhészt volt, sokat publikált, cikkei népszerűek voltak.

A méhészkedés egy igen nehéz idényjellegű munka: A nagyobb méztermés reményében a kaptárokat szállítani kell a mézlegelőkhöz. Így az akácvirágzást követni kell, de hasonlóan a repcevirágzáshoz is, célszerű közel vinni a méheket. A szállítás nehéz fizikai munka és veszélyes is. Sokszor úttalan utakon erdősélekre, mezőgazdasági területekhez kell, jobbra éjszaka szállítani a kaptárokat. Itt is kell kipörgetni a mézet és aztán tovább vándorolni, újabb méhlegelő felé. Idénymunka, tavasztól őszig kell megtermelni a télire valót, épp ezért jól ki kell választani a vándorlási útvonalat. Ezzel kapcsolatosan is volt Ede bácsinak egy tanulmánya, amely foglalkozott az akác mézelési feltételeivel, elsődlegesen a talajtani és klimatikus tényezőkkel. Erről a többi méhésztárs a Magyar Méh 1934-es évfolyamában lett értesítve és térképpel is segítve.

Még néhány emlékkép

Különleges, rendhagyó ember volt. Azonban a háború után a kényszer és a szegénység is nagy volt. Így a sokoldalúság egyfajta kényszer is volt akkoriban. Persze Ő messze az átlag felett állt, kreativitásával.

Azt nem tudom, hogy valamikor említettem-e már, hogy a vályog (földből és szalmából kevert formába dőngölt építőanyag, téglá helyett) amiből fel lett építve a ház és a melléképületek és a méhes, Ede bácsi maga készítette, verte. Eredetileg csak indulásképpen tervezték ezt a házat, és a mai napig is meg van nálam a későbbi terve, ami az utcafronthoz közelebb épülő főház, míves terve, rajza. Ezen harminc fajtáját megjelölt gyümölcsfa telepítése is szerepel, még az anyaméhek kis

kaptárai is gondosan elhelyezettek. A nagy tornácos ház, nem valósult meg. A házban a tűzhelyet maga építette fel, a tetőt is maga csinálta, azaz házépítő, otthonteremtő ember volt, valóságban is.

Rendkívüli jó manualitása és műszaki érzéke volt. Barkács gépeket készített, ebben is ügyesen egy központi villanymotor hajtotta a különböző gépeket. Cseréléssel lehetett esztergálni, körfűrészelni, köszörülni stb.

Hobbiból a korabeli gépek működő modelljeit készítette el, pl. kezdetleges elektromossággal működő motort. Mérőműszereket, galvanométert, mérlegeket, amivel az anyaméhek súlyát tudta mérni. Az anyaméhek keltetését fűtött keltető ládában végezte. A fűtést petróleumlámpa füstjének melegével végezte, amit zárt csőrendszeren keresztül áramoltatott át a dobozon. A kívánt hőmérsékleti értéket szabályozottan tartotta a meleg levegő mennyiségének automatikusan szabályozásával.

Idős korára az akkor korszerűnek tartott tranzistoros elektronikát is elsajátította, erősítőt készített, amely arra volt jó, hogy egy kis hangszórót kézben tartva ismeretlen emberekkel is könnyebb volt társalognia. Mivel pl. az R betű ropog, rezgése jellegzetes volt. Így a környezeti zajokra, motorkerékpárra, autó zajára is figyelte, a hangszóró membránjának rezgését tapintással érzékelve.

Nagyon szép ingaórájuk volt, ezt is mindig Ő tartotta karban. A katolikus pap is lefestettette magát vele. Rendszeresen javította a templomban a Karácsonykor megszólaltatott zenegépet.

Akvarisztikával is igen jó szinten foglalkozott, három-négy akváriuma volt.

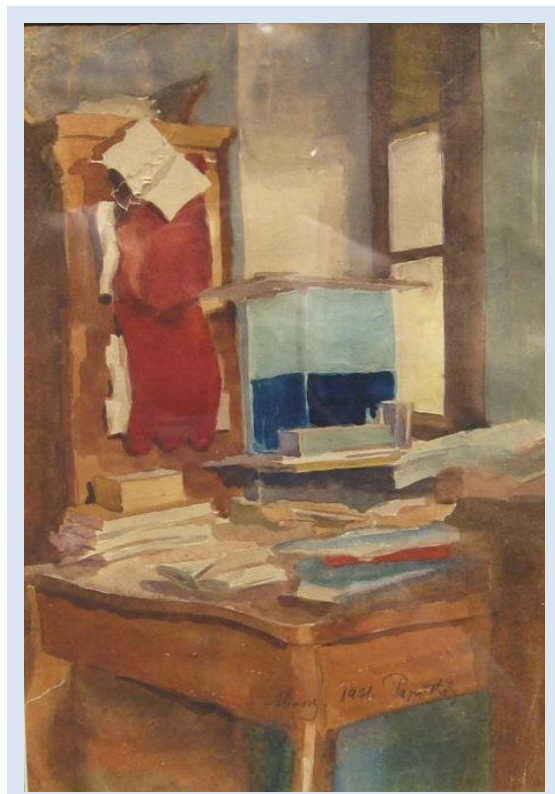
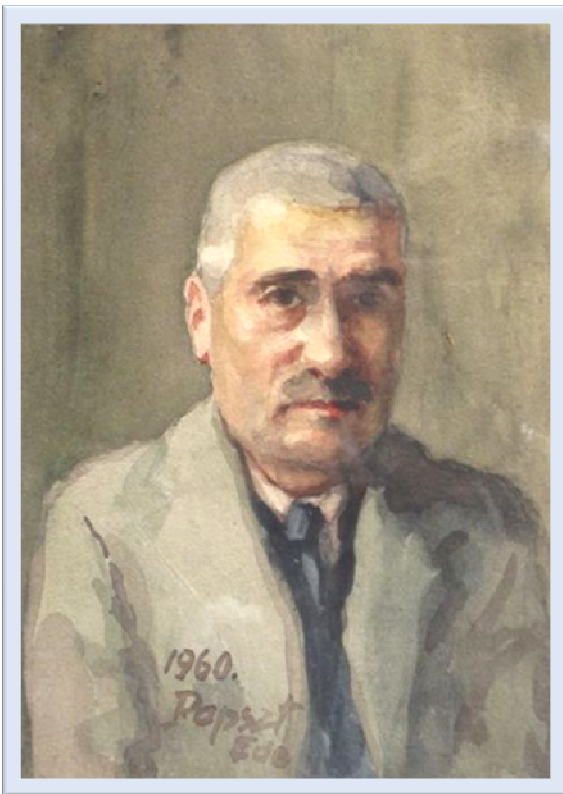
Rendkívül jól és színesen magyarázott. Azonnal rajzolt is, ami rendkívül érdekessé és színessé tette előadását. Nagyon rácsodálkoztam gyerek fejjel, hogy az elé tett papíron, vásznon, rövid időn belül megjelenik a szembe levő valóság, talán még szebb másolata. Az alkotás, minden tevékenységét jellemezte.

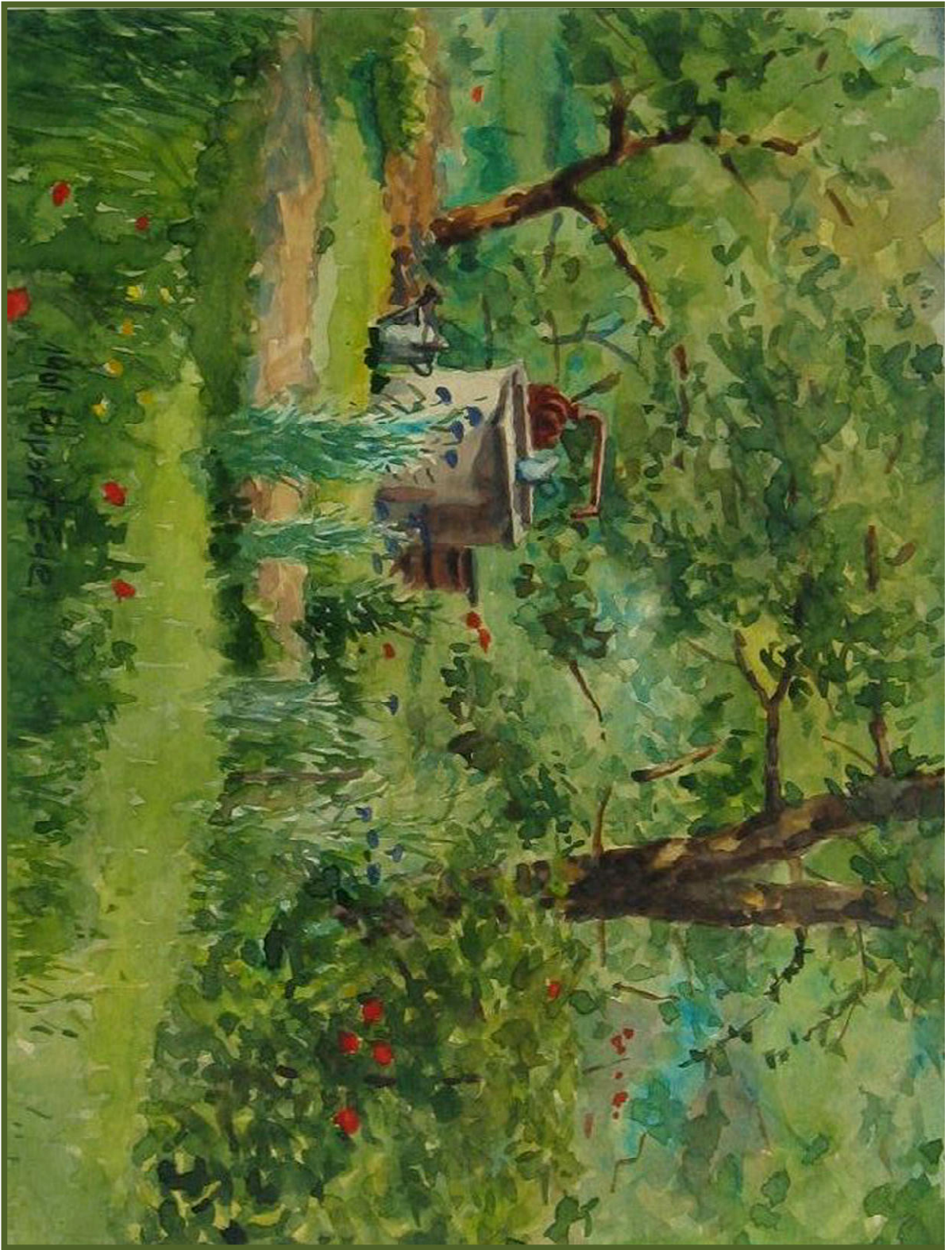
A méhész egyesületekben rendszeresen tartott előadásokat, erről nem maradt fenn előadási vázlat, de emlékszem rá.

Festészetben akvarell képekkel kezdet, majd sok olajképet is készített, de honlapomon szénrajzai is láthatóak. Idős korára már csak akvarell képeket készített.

Egyszer egy régi főnököm kérdezgetett a gyerekkoromról. Mikor néhány dolgot említettem neki csóváltatta a fejét. Béla ez olyan, mint egy mese. Péter mondtam –Nekem ez volt az életem.

Sokunk, így én is csak az utókor által kiemelt emberek értékeire emlékezünk. Talán rajtunk is múlik, hogy észrevegyük és becsüljük az egyszerű, mégis tartós értéket adó embereket.

Miközben éhínség, háború és nyomor volt a világban éltek Papszt Edék!